

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

**Directie Algemene
Financiële en
Economische Politiek**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2020-0000117555

Uw brief (kenmerk)

Datum 1 juli 2020
Betreft De ontwikkeling van de lokale lasten in relatie tot de
koopkrachtontwikkeling

Geachte voorzitter,

In de brief van 24 januari 2020 heeft de vaste Kamercommissie Financiën verzocht om naar aanleiding van het op 15 januari 2020 gepubliceerde jaarlijkse overzicht van de kernegevens betreffende de belastingen in de grote gemeenten van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) in te gaan op de ontwikkeling van de lokale lasten in relatie tot de koopkrachtontwikkeling. Daarnaast heeft de vaste Kamercommissie Financiën verzocht in te gaan op de vraag hoe de ontwikkeling van de lokale lasten wordt meegenomen in de collectieve lastenontwikkeling en de maatstaven die het Centraal Planbureau daarbij hanteert.

Het CPB maakt ramingen van de lokale lasten op nationaal niveau, dus niet per gemeente. Er wordt gebruik gemaakt van CBS-cijfers en rapporten van het COELO. Daarbij sluit het CPB zo nauw mogelijk aan bij de CBS-definities voor collectieve lastendruk volgens de Europese EMU-definities.

In deze systematiek worden de directe belastingen rechtstreeks meegenomen in de koopkrachtontwikkeling en de indirecte belastingen via de inflatie. Een klein deel van de lokale lasten wordt gedefinieerd als directe belastingen, zoals de hondenbelasting of de woonforensenbelasting, en is daarmee ook onderdeel van het koopkrachtplaatje. Het overgrote deel van de lokale lasten (waaronder de onroerendaakbelasting) is in deze systematiek onderdeel van de indirecte belastingen en meegenomen in de inflatie. De gemeentelijke belastingen vormen een aandeel van circa vijf procent van de indirecte belastingen, waarmee de invloed op het totale koopkrachtplaatje beperkt is.

In de Kamervragen van de leden Ladders en Van den Bosch (beiden VVD)¹ is in aanvulling hierop het volgende gevraagd. Kunt u in de kabinetsreactie op de verwachte publicatie van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden eind maart specifiek ingaan op de invloed op het totale koopkrachtplaatje in vergelijking met de landelijke belastingen, het afschaffen van de macronorm, een toelichting op stijgende of dalende verbanden door de jaren heen en een monitoring van de benchmarking? Zo nee, waarom niet?

---

¹ Kamerstuk 2020Z04113, d.d. 3 maart 2020

Zoals hierboven aangegeven is de invloed van de lokale lasten op het koopkrachtplaatje gering. De koopkrachteffecten in relatie tot het afschaffen van de macronorm, verbanden door de jaren heen en de monitoring van de benchmarking zijn of worden, gelet op het geringe aandeel van de gemeentelijke belastingen daarin, niet vastgesteld.

In aanvulling hierop wordt opgemerkt dat, zoals in de beantwoording van de kamervragen van de leden Lodders en Van Den Bosch² is aangegeven, de keuzes ten aanzien van de ontwikkeling van de lokale heffingen genomen worden door democratisch gekozen vertegenwoordigers van de inwoners. Deze keuzes komen tot stand met inachtneming van de lokale wensen en opgaven. Het zijn deze lokale afwegingen die leiden tot een wijziging in het tarief van de lokale heffingen.

Door de diversiteit in lokale belangenafwegingen is een landelijk overzicht van dalende en stijgende verbanden generiek te divers en niet beschikbaar. Een dergelijk overzicht kan in beginsel alleen op gemeentelijk niveau plaatsvinden. In algemene zin kan wel de ontwikkeling van specifieke lokale heffingen (in recente jaren) worden toegelicht. Zo kan naar aanleiding van recent onderzoek van het COELO geconcludeerd worden³ dat gemeenten over het algemeen jaarlijks een relatief stabiele opbrengst voor de onroerendezaakbelasting (ozb) begroten. Hetgeen inhoudt dat bij stijgende huizenprijzen de ozb-tarieven neerwaarts worden bijgesteld en vice versa. Het COELO concludeert daarbij dat, na inflatiecorrectie het ozb-tarief jaarlijks gemiddeld met één procent stijgt. Daarnaast heeft de recente stijging van de afvalstoffenbelasting veelal geleid tot een stijging van de afvalstoffenheffing, omdat gemeenten de hogere kosten voor de afvalstoffenbelasting doorberekenen in de tarieven voor de afvalstoffenheffing.

Hoogachtend,

mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

de minister van Financiën,

W.B. Hoekstra

---

² Kamervragen / 23-4-2020, kenmerk: 2020-0000139891

³ Artikel 'Tarief onroerendezaakbelasting daalt als huizenprijs stijgt' d.d. 12 mei 2020, COELO